Mūsų šalis yra prie Baltijos jūros. Kadangi jūrose vanduo sūrus, jose gyvena žuvys, galinčios tokiame vandenyje gyvuoti. Tai menkės, plekšnės, silkės, strimelės, kilkės ir kitos. Tačiau prie upių žiočių, kur vanduo ne toks sūrus, gali gyventi ir gėlųjų vandenų žuvys, t.y. gyvenančiosios upėse ir ežeruose, bei tokios, kurios gyvena ir gėluose, ir sūriuose vandenyse, – lašišos, šlakiai, unguriai.

Vaikai labai mėgsta meškerioti, nes jiems įdomu sugauti žuvytę. Tačiau ne visi moka su ja gražiai elgtis. Dažnai įmeta į plastikinį maišelį, kuriame ji, kiek paspurdėjusi, nugaišta. Jei savo laimikio nenorite parnešti į namus, sugautą žuvytę atsargiai nukabinkite nuo kabliuko ir pasigrožėję paleiskite atgal į vandenį.

Žinokite, kad iš mažų žuvyčių gali užaugti labai didelės.

Sugautą žuvytę atsargiai paleiskite atgal į vandenį.

Kaip ši, kurią sugavo tėvelis.

Ne visos žuvys užauga tokios, kurias net sunku iš vandens ištraukti. Aukšlės, gružliai, saulažuvės, pūgžliai, kad ir kiek begyventų, dideli neužaugs. O šapaliukai, kuojytės, karšiukai, ešeriukai, ūsoriukai, lydekaitės, salačiukai, upėtakiukai, lašišaitės, kiršliukai ir kitos gali užaugti labai didelės. Jei tokias žuvytes paleisite atgal į vandenį, užaugę galėsite sugauti vaikystėje paleistą vandens gyventoją, jau sveriančią kelis ar keliolika kilogramų, o gal net dar daugiau. Tad reikia pažinti žuvis, mokėti jas atskirti, nes kai kurios labai panašios.

Žuvys yra stuburiniai gyvūnai, prisitaikę gyventi vandenyje. Jos gali būti įvairių dydžių – nuo 1 cm iki 15 m ilgio. Žuvys kvėpuoja žiaunomis. Pusiausvyrą vandenyje palaiko ir plaukia mojuodamos pelekais. Jos turi krūtinės, pilvo, analinius, nugaros ir uodegos pelekus. Daugelio žuvų išilgai kūno driekiasi šoninė linija – vienų ji eina per visą kūną, kitų – trumpesnė. Tai labai svarbus organas, nes juo žuvys jaučia tekančio vandens slėgį, vandenyje sklindančius virpesius. Žuvys kitaip mato nei žmogus, vandenyje sugeba užuosti kvapus, išgirsti sklindančius garsus. Ant kranto reikia vaikščioti tyliai, netrepsėti, nes žemės virpesiai sklinda ir vandenyje, todėl žuvis galite išgąsdinti. Netikite? Pabandykite. Tyliai prieikite prie kranto, kur plaukioja būrelis aukšlių ar gružlių, ir patrepsėkite – žuvys labai greitai spruks nuo kranto.

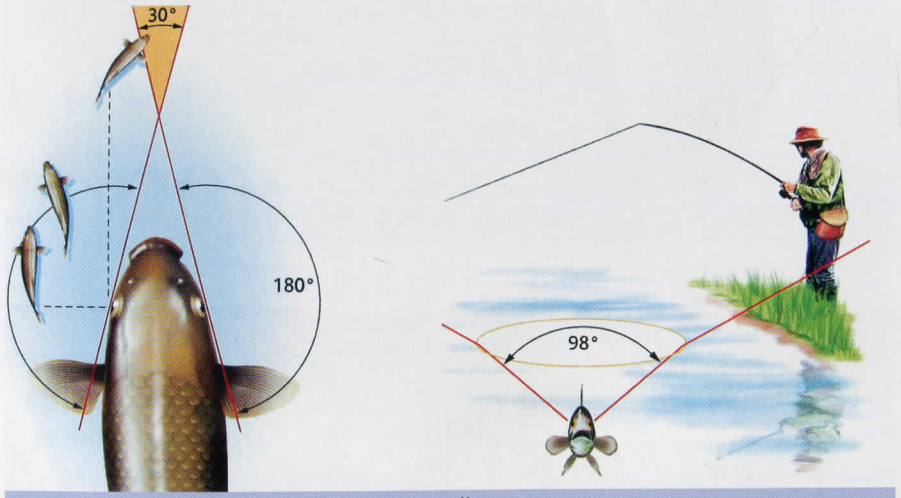

Žuvys mato kitaip nei žmogus.

Žuvies kūno dalis vaikams reikia žinoti, nes pagal jas galima pažinti, kokia tai žuvis.

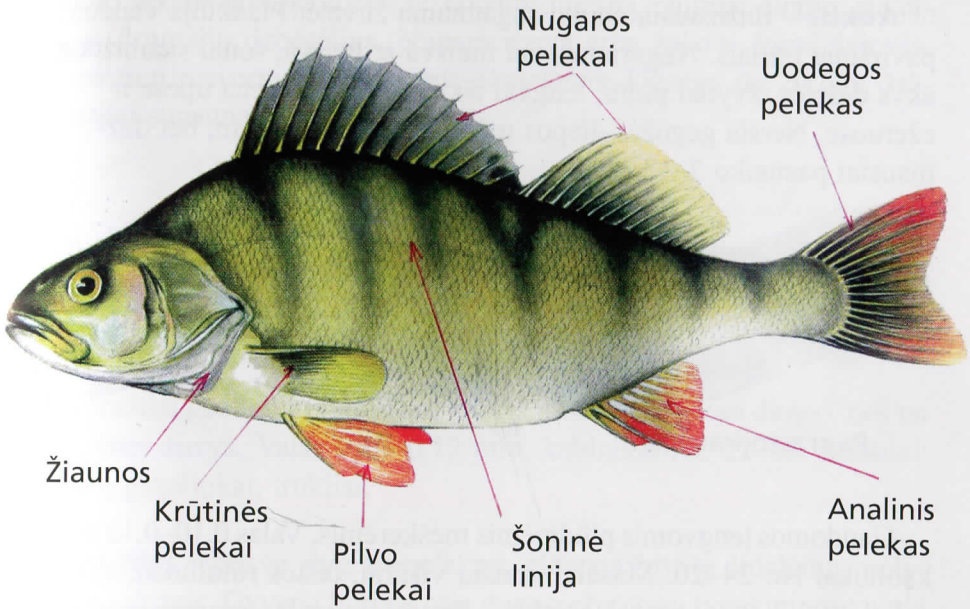

Kad lengviau būtų pažinti žiaunotąsias, suskirsčiau jas į dvi grupes – mažas ir dideles. Mažosioms priskyriau tas žuvis, kurios neužauga didelės ir suaugusios būna 5–20 cm ilgio. O tas, kurios gali užaugti net iki kelių metrų ilgio, – prie didžiųjų.

Žuvys, kurios daugiausiai minta įvairiais kirminais, vabzdžiais, jų lervomis, augaliniu maistu, vadinamos taikiosiomis. Tai aukšlės, kuojos, karšiai, plakiai ir kt. Tos, kurios minta kitomis žuvimis, vadinamos plėšriosiomis. Tai lydekos, ešeriai, starkiai, šamai. Tačiau yra ir taikiomis vadinamų žuvų, kurios kartais minta kitų žuvų mailiumi.

Mažosios žuvys

Aukšlė – dažniausiai vaikų sugaunama žuvelė. Plaukioja vandens paviršiuje būriais. Nugara tamsiai melsva ar žalsva, šonai sidabriški, akys didelės, žvynai ploni, lengvai iškrintantys. Gyvena upėse ir ežeruose. Neršia gegužės–liepos mėn. Užauga iki 20 cm, bet dažniausiai pasitaiko 7–13 cm.

Paprastoji aukšlė.

Gaudomos lengvomis plūdinėmis meškerėmis. Valas 0,10–0,12 mm, kabliukai Nr. 24–20. Masalai: musių vikšrai, tešlos rutuliukai, sliekų gabaliukai, baltos duonos minklės. Srauniose upėse gyvena srovinės aukšlės, kurios savo išvaizda šiek tiek skiriasi nuo jau aprašytosios: nuo žiaunų išilgai šonų driekiasi tamsiai mėlyna juosta, apatiniai pelekai gelsvi arba oranžiniai, nugara ir uodega – pilkos.

Gaudomos taip pat, kaip ir paprastosios aukšlės.

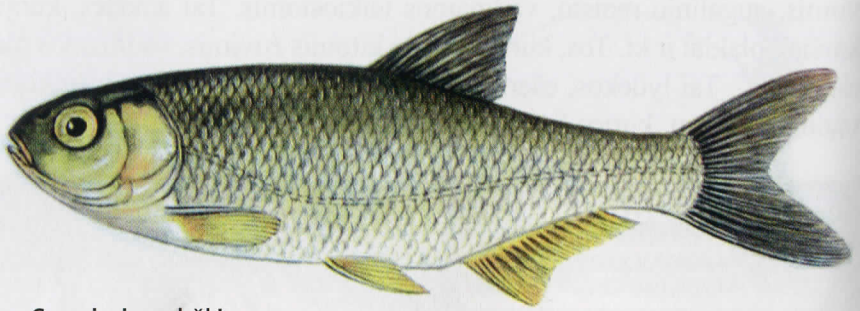

Srovinė aukšlė.

Gružlys – švaraus vandens žuvelė. Gyvena upėse ir upeliuose, pasitaiko ežeruose, iš kurių išteka arba į juos įteka upeliai. Plaukioja prie dugno nedideliais būreliais. Ieškodami maisto, rausiasi dugne, sukeldami drumzlių debesėlius. Nugara rusva arba žalsva, šonai šviesūs, išmarginti rusvomis ir žalsvomis dėmelėmis. Užauga iki 20 cm, dažniausiai sugaunami 10–15 cm.

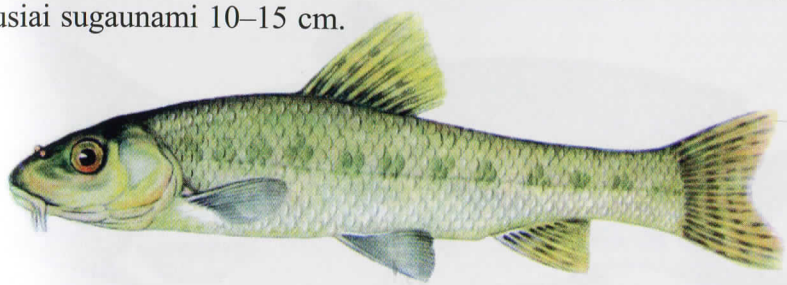

Gružliai gaudomi plūdinėmis meškerėmis kuo arčiau dugno, nes tai dugninės žuvys. Valas 0,10–0,12 mm, kabliukai Nr. 22–18. Masalai: sliekų gabaliukai, trūkliai.

Pūgžlys – žalsva, dygiais pelekais, gleivėta žuvytė didelėmis mėlynomis akimis. Gyvena būriais prie dugno ežeruose, tvenkiniuose, upių užutekiuose, kur nėra srovės arba ji labai silpna. Užauga iki 20 cm, bet dažniausiai sugaunami 10–15 cm.

Gaudomi plūdinėmis ir dugninėmis meškerėmis kuo arčiau dugno. Valas 0,10–0,12 mm, kabliukai Nr. 20–16. Masalai: sliekai, trūkliai.